

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Articulus Octauus. Contemplationem non per firmam inhaesionem, sed operatione noua per trinariam distinctionem formari, & continuari debere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

passiue quis agitur) perfrui. temerarium verò, eo quod actus diuinitus infusus, qui ita inaniter expectantem adimplere deberent, sibi promitteret; non obstante, quod actus infusi à mera Dei gratia, & benignitate, sincero amore militantibus ad solamen, & confortationem, & hoc rarò quidem immitti soleant; non autem ad inflammandum otio, & pigra hæsitacione oscitantem. Hisce de causis prudentiores mystici, longa praxi studiosè aduertentes damna, & pericula a otij falsi, diligenter admonent, & inculcant, vt ea summo conatu quisquis euitare studeat.

Itaque ne mysticus, aut ad Deum, qui omnia est, conuersione: aut transcendentia eorum quæ sunt, & non sunt, per saltum vacua eleuatione, vel dissoluta expectatione; plures simili modo inutiliter & molestè transactos annos deploret; ordinata, & diligenti obseruatione contemplationis species *b* formare, & perficere discat. Contemplatio enim continuatur non per inhaesionem, sed per nouam formationem, seu operationem, siue aspirationis, siue recordationis Dei, secundùm eius attributa, videlicet æternitatis, maiestatis, bonitatis; vel secundùm esse diuinam, pro vt est primum Ens, & Bonum; siue etiam pia aliqua meditatione, quousque ad contemplandum quidpiam obtinuerit; si tamen inordinatæ passiones (quod apud eiusmodi desides familiare est) insurgerent, expedit potius mortis

horrorem, inferni squalorem, & quidquid tandem à vitijs deterrere potest, ob oculos ponere, quam inordinatis appetitibus liberum accessum præbere. tali enim tempore *c* magnus quidem est qui inuenerit sapientiam; sed non est super timentem Dominum. quo verò operationis medio falsum otium caueatur, & fruitio contemplationis continuetur, hic consequenter, & specialiter dicendum erit.

Contemplationem non per firmam inhaesionem, sed operatione noua per trinariam distinctionem formari, & continuari debere.

ARTICVLVS OCTAVVS.

VTrique iam dicto errori, scilicet conuersionis ad Diuinitatem per immaturam transcendentiam, aut nudam expectationem, tertius accedit; quando videlicet primam illam speciem, aut representationem, quam ex conuersione ad Deum, aut recordatione Diuinitatis consequuntur, tam firmo tenaciq̃e amplexu constringunt, eiq̃e inhaerent, ac si vel vinculis & clauis ferreis ei confixi essent, quoquo modo conantes illam speciem retinere: idq̃e tam diu, donec & speciei, & representationis memoriam deseruerint, ad-nescio quod non obscurum phantasma, vel inanem chymaram delapsi. vnde ad seipos reuertentes, nihil diu-

K ni gu-

a *Conf. 3 p. c. 14. Thom. à Iesu. de orat. dist. l. 1. c. 11. Barbans. de occult. semis. p. 2. c. 5.*
b *hic art. 3. c Eccles. 25.*

ni gustus, aut viuacitatis; quin imò non nisi tenebrosos, & onerosos fundum reperiunt; merito ex sola hac noticia spiritu interno ex præcordijs ingemiscite: quo facto iterum simili conuersione acquisitam, & obiectam confusam Dei similitudinem sollicitè retinent; donec, ut prius, semidelirent, suspirentque: atque ita ulterius quid agendum ignorantes pene tabescunt. & licet omnia tam superiora, quam inferiora transcendere; ad Deum se conuertere, & eidem firmiter adherere uelle, bonum sit: (fundantur enim omnia hæc in appetitu uisionis beatificæ; in qua omnia transcendent in primo instanti beatitudinis Deum uidebimus sicuti est: & æterna firmitate constringentes omnem moram, & cogitationem superexcedemus) longè tamen est alia uitæ præsentis misera conditio, qua cæcutientes, & ad quælibet prolapsi, uix aliquid Dei cognoscimus, & diligimus; ita ut nostrum & acquirere, & habere, seu retinere, successiua, & ordinata dispositione obtinere cogamur. ne ergò contemplator internæ fruitioni insistent per improporionatam tendentiam, nudam expectationem uel indiscretam retentionem in interiori homine obdormiscat, aut senior euadat, per nouas operationes, quæ animi expergefactiones sunt, sese ad spiritus viuacitatem erigere debet, & tanquam præambulum necessarium, quodcunque obiectum, aut mouens, uel distrahens per actum obliuionis primo deserere.

a S. Thom. opusc. de beatitud.

Quo quidem facto, ipso instanti operari incipiat trinarum distinctione, & primo sibi repræsentet, seu cogitet diuinitatem per aliquod attributum sapientiæ, potentiæ, uel simile, aut absolutum aliquem conceptum puta *Essentiæ*, aut summi Boni, pro ut in præsentiarum contigerit posse fieri; & hoc ipsum toties, & tamdiu, quousque aliquem diuinæ bonitatis gustum affectus fuerit, siue secundum sensibilem, siue secundum spirituales dilectionem. Verum quia [participatio diuinæ bonitatis, & gratia non est principale a mouens ad Deum,] non oportet illicò, & statim ut quispiam in sua ad Deum conuersione, aliquam benè afficientiam consecutus fuerit, omnes intellectus operationes deserere; hoc enim esset se bono priuare, digestionem consecuti boni præscindere, ad uisum animi ad euagationem prout disponere, ac obsecutum tadium acquirere; sed pro secundo permittat, ut ex iam habito uel sensibili, uel spirituali gustu, intellectus agens speciem efformet, & ut illa species ab intellectu patiente recipiatur, & subtilior reddatur, totamque habiti gustus perfectionem penetret, exprimat, & eloquatur: ac pro Tertio, ex utriusque intellectus actione, Dei complacentia, seu amor diuinus producat.

Iam uero pro hac præxi ordinatè peragenda, non est quod contemplans simul, & in actuali exercitio sollicitus sit intelligere, aut scire, quomodo intellectus agens, uel patientis species efformet, aut subtilicet; sed satis est pro hoc loco,

loco, & praxi, vt habito Dei gustu, non illicò omnem operationem intellectus præscindat; sed sinat intellectum bonum inspicere, ac firmiter intueri; sic enim intellectus per se bonum videns, illud ipsum bonum sua illustratione pulchrum, & lucidum facit; & ex sua fecunditate, & natura operandi, boni ipsius naturam penetrat, firmiter stringit, & in amorem spiritualem subtilizat. quo ita spiritus ad imaginem Dei per potentias scilicet intellectus, & voluntatis creatus, ad eius similitudinem tripliciter operetur; scilicet per intellectum agentem similis Patri, per intellectum patientem similis Filio, per voluntatem autem seu dilectionem Dei actualem, ex vtroque intellectu prouenientem Spiritui sancto. Et hic quidem modus operandi tripliciter, scilicet per operationem intellectus agentis, & operationem intellectus patientis, & amorem ab vtroque in voluntate excitatum, ita nobis naturalis, & familiaris est; vt nihil etiam ad amorem, & vitam humanam spectans à nobis peragi possit, quin prius ad intra, & mentaliter ita operemur, & quod mente cognouimus & diximus, postmodum per os, verba, & voces prius eloquamur, alterique manifestemus. Vnde etiam verba oris, non tam verba sunt, quam signa conceptuum, & locutionis internæ. Ex tertio itaque, quo est complacencia, & amor quidam Dei, aut diuino-notum; iterum per intellectum agentem formatur species pro primo; quæ species pro secundo recipitur ipso in-

stanti ab intellectu patiente, & ex vtroque pro tertio iterum producit amor; atq; ita consequenter, donec vel alteri rei vacandum sit, vel (quod frequentius contingit) ariditate constringatur, vel distractione ad impertinentia rapiatur.

Non obstantibus tamen omnibus, & singulis vicissitudinibus internis, & externis, quibus mystica continuatio interrumpi potest, oportet vt omnium primò præambuli loco, exterioritas, seu quidquid ad presentem recollectionem non conducit, deseratur; dein trina distinctione, operatio, seu verbum internæ, diuinæque fruitionis assumatur. circa quam iterum monemus, ne multum sollicitus sit contemplator, dum aliquid amoris consequitur, vt distinguat trinariam dictam operationem, aut propriam ignorantiam vel ingenij grossitiem obrudat, tanquam talia minus intelligere, aut facere possit; nam prima repræsentatione facta, alia duo ex natura rei consequuntur in instanti; & certè post primam talem speciem, si illa realis, & benè afficiens fuerit; tam citò non posset quis distrahi, quin prius alia duo expedita forent, ob instantaneam substantiæ spiritualis actiuitatem. Posito autem quod animus aut aridus, aut ad euagationem pronus sit, nec per aliquod Dominicæ passionis mysterium, nec virtutis exercitium, puta resignationis, patientiæ, humilitatis, aut simili pia cogitatione firmiter ligetur; tum longè melius fecerit contemplator, ad euagationem intellectus dulciter cohibendam, si post remotio-

nem impertinentium, dein etiam de industria triplicem distinctionem operationis examinet, & circa illas formandas occupetur; quam quod communi, & imaginaria transcendentia, altiora, & remotiora inaniter cogitet, aut penè brurali, & cæca expectatione omnia interiora ad quæque distrahentia, in dissoluti animi languorem exponat. Verùm si adhibita occupatione præambuli, seu dispositionis colligentis ad intra, quod fit per auersionem, & obliuionem omnium, quæ Deus non sunt, & trinarum operatione iam dicta, plures, aut ariditates, aut distractiones occurrunt; consideret, oro, qui profectui spirituali intendit, quid tædij, torporis, tentationis, distractionis & quidquid tandem miseriarum sustineri potest, ipsi non esset sufferendum, si tali quali conuersione ad Deum, & mox reuera ad imminens tenebrosum phantasma stolidæ expectatione procumberet. De hisce porrò operationibus trinarijs non hoc loco, sed *a* alibi latiùs & profectui spirituali vtiliùs dicendum esse iudicauimus. Quamdiu vero contemplans, per similes operationes Dei præsentia frui possit, iam consequenter dicemus,

*Contemplatio siue de attributis diuinis,
siue de nuda essentia diuina, durat
vsque ad initium priuationis.*

ORdinata ergò distinctione ad internas operationes, siue attributorum diuinitatis, scilicet omnipotentia, bonitatis, iustitiæ, & similibus, siue nudæ essentiæ, videlicet pro vt Deus est summum Ens, & Bonum; sedulò intentus contemplator, propter varia diuinæ naturæ consortia, etiam varias species similitudines & eleuationes suscipit. Est enim status contemplationis, verus & primus ascensus mysticus, licet modi naturalis. vndè etiam in principio per instantaneas ad Deum tendentias, expeditè ad diuinorum cognitionem, admirationem, reuerentiam, & collaudationem erigit animæ spatia, & amplitudines: Dein paulatim firmiori aspectu intuetur, & ad nutum retinet, persistens in ampla eleuatione, ad quam in initio visus, & vota erigebantur: in summo tandem ea, quæ spatiosa erectione habebat, vt propria, & penè naturalia possidet. quousque per deficientiam optima quæque dispareant, vt non sine admiratione huius status mutationem proprijs culpis (licet non rectè) attribuat, atque ita statui priuationis initium ponat, *b* vt dicetur infra. sicut etiam de spirituali profectui, *c* duratione, & transitu à contemplationis (siue affirmatiui, siue negatiui modi) ad priuationis statum. Quæ verò tam circa vnum, quam circa alterum modum contemplationis eueuiant, priusquam mysticus ad priuationis

nis

a 2 p. Dec. 6. *b* 2 p. decis. 3. *c* Decis. 8 a, 2.